

ԵՐԶԱՆԳ, ԿՊԶ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԱՍԻԱ

Մասկվայի հոկեյսնոսի հետևողից հետո Ղազախստանի մայրաքաղաքում իշխանության վերին ոլորտներում տեղի ունեցած անչափ հետաքրքիր կան երևույթներ: Այսպես, մասնավորում գրեթե չհաղորդվեց այն մասին, որ Ղազախստանի նախագահ Նուրուլլան Նազարբաևը «հոկեյսնոսի» աղմուկի ներս առանց մեծ դժվարության ցրել է խորհրդարանը, ամբողջով Նախարարների կաբինետը, բեռնի շարքերը մոսկովյան իրադարձությունների նոր ընթացիկների մասին ոչինչ չի ասել: Հարց է ծագում, քի ինչու դա արվեց. չէ՞ որ Ղազախստանում նախագահի Բախաբեյի և խորհրդարանի միջև որևէ սարսափալուրջ չէր եղել: Այս հարցին դասասխանեց ինքը՝ Նազարբաևը, 1993 թ. նոյեմբերի սկզբներին «Ազատություն» ռադիոկայանին տված հարցազրույցում:

«Նախքան Մասկվայում անցնում էր ամբողջ ժողովուրդներ գերմանացիների, հայերի, չեխների, ինգուսների, քարաքանդի և այլն: Այնուհետև, 1950-ական թթ. խամ ու խոտան հոդերի յուրացման «նախագիտ» արհեստը լիովին փոխեցին Ղազախստանի ամբողջ ժողովուրդական տասկերը: Ե՛ի՛ս է փորձագետների հաշվարկների համաձայն, «խոտանի յուրացումը» մինչև օրս սենսատես չի արդարացում իրեն, իսկ այժմ դարձվում է, որ նաև Բախաբեյի քաղաքում արած այն հայտարարությունները, քի «ունենց դուր չի գալիս Ղազախստանի ազգային կայուն իրավիճակը», յուրորինակ նախազգուշացում դարձան: Ռուսաստանի դիվանագիտությունն օգտագործեց այդ տախ: Ամեն ինչ սկսվեց այն բանից հետո, երբ Բախաբեյի զինափորձարանում դասա-

Մասնավոր Ղազախստանում ռուսների ճակատագրի մասին, կարելի է մտախոհարարել գուցակել, քի ինչ նկատի ունեն Ղազախստանի վարչապետ Սերգեյ Տերեչենկոն, իր ջանքում են, բայց ամեն ինչ չէ, որ հաջողվում է: Իսկ քի Ղազախստանի իր հայրենակիցներին ինչպես կարող է օգնել Ռուսաստանի վարչապետը, դարձապես անհնար էր ըմբռնել (չափազանց «հոգարկված է»):

Արդեն առաջին անգամը չէ, ինչ Ռուսաստանի ղեկավարները անդադրադադարով «սեղեռում» ռուսական հարցին, չեն կարողանում ընդհանուր մարդասիրական հայտարարություններից այն կողմ Եւրոպա: Նույնը չես ասի «Քարավան» քերթի և արդեն հիշատակված հոդվածի մասին, որի հեղինակը խիստ «Բայախի» վիճակագրություն է հավաքել: Պարզվում է, որ հանրա-

«Թավալայա հեղափոխություն» Ղազախստանում

ուն: «Հանրապետությունում նկատվում է արտադրության անկում, և ազգամիջյան հակամարտություններն արդեն հեռու չեն: Նման իրավիճակում հարկավոր է խստիվ դիտարկել կարգադրությունները, հակառակ դեպքում երկրի ստանում է հյուսիսային սարսափների կորուստ»: Ղազախստանում այսպես են դասկարգվում այդ խնդիրը:

«Հանրապետությունում նկատվում է արտադրության անկում, և ազգամիջյան հակամարտություններն արդեն հեռու չեն: Նման իրավիճակում հարկավոր է խստիվ դիտարկել կարգադրությունները, հակառակ դեպքում երկրի ստանում է հյուսիսային սարսափների կորուստ»: Ղազախստանում այսպես են դասկարգվում այդ խնդիրը:

«Հանրապետությունում նկատվում է արտադրության անկում, և ազգամիջյան հակամարտություններն արդեն հեռու չեն: Նման իրավիճակում հարկավոր է խստիվ դիտարկել կարգադրությունները, հակառակ դեպքում երկրի ստանում է հյուսիսային սարսափների կորուստ»: Ղազախստանում այսպես են դասկարգվում այդ խնդիրը:

Միանգամայն այլ բացատրություն կարելի է տալ դրան: Այն բանից հետո, երբ Ղազախստանի չիառաքողից մեծ ռոլը գոյություն ունի, նա ստիպված եղավ մտածել իր արժույթը քննել: Այդ արժույթի ճակատագիրը (արժեզրեզման բարձր մակարդակը) նման է մյուս բոլոր ազգային արժույթների ճակատագրին: Դա Եվրոպայից հասարակական մրցույթը և հանգեցրեց բնակչության լայն խավերի աղիասացմանը: Նախկին ԽՍՀՄ բոլոր հանրապետություններում, այդ թվում նաև Ղազախստանում, ամենագլխով ազգային հարցն է: Այս տեսանկյունից Ղազախստանում, որդես նախկին ԽՍՀՄ-ի ամենից «բարեկեցիկ» հանրապետությունում, մինչև վերջերս որևէ միջադեպ չէր եղել:

«Հանրապետությունում նկատվում է արտադրության անկում, և ազգամիջյան հակամարտություններն արդեն հեռու չեն: Նման իրավիճակում հարկավոր է խստիվ դիտարկել կարգադրությունները, հակառակ դեպքում երկրի ստանում է հյուսիսային սարսափների կորուստ»: Ղազախստանում այսպես են դասկարգվում այդ խնդիրը:

«Հանրապետությունում նկատվում է արտադրության անկում, և ազգամիջյան հակամարտություններն արդեն հեռու չեն: Նման իրավիճակում հարկավոր է խստիվ դիտարկել կարգադրությունները, հակառակ դեպքում երկրի ստանում է հյուսիսային սարսափների կորուստ»: Ղազախստանում այսպես են դասկարգվում այդ խնդիրը:

Մակայն ազգային հակամարտությունների ծագման վստահ անց այն բանից հետո, երբ Ռուսաստանի արտաքին ֆաղախակամության գերակայություններն իրենց ճեղքեցին: ԱՊՀ բոլոր հանրապետություններում ռուսամեծ տրամադրված ֆաղախական ուժերի դաստիարակությունը, իսկ այնուհետև խիստ համազոր կերպով հեջեց ԱՊՀ երկրներում ռուսալեզու բնակչության դաստիարակությունը: Թեև այդ սկզբունքները մակակել էին հիմնականում մեծքաղաքային երկրների նկատմամբ, բայց դրան կիրառվեցին նաև միջինասիական հանրապետությունների հետ գոյություն ունեցող վտխարաբերություններում: Հենց ռուսալեզու բնակչության կարգավիճակի հարցի կարգավորման նպատակով Ռուսաստանի արտաքինաբար Կոզիբեյի այդ հանրապետություններ կատարած այցերը Ռուսաստանի արտաքին ֆաղախական գործունեության կարևորագույն ֆաղերից էին:

«Հանրապետությունում նկատվում է արտադրության անկում, և ազգամիջյան հակամարտություններն արդեն հեռու չեն: Նման իրավիճակում հարկավոր է խստիվ դիտարկել կարգադրությունները, հակառակ դեպքում երկրի ստանում է հյուսիսային սարսափների կորուստ»: Ղազախստանում այսպես են դասկարգվում այդ խնդիրը:

«Հանրապետությունում նկատվում է արտադրության անկում, և ազգամիջյան հակամարտություններն արդեն հեռու չեն: Նման իրավիճակում հարկավոր է խստիվ դիտարկել կարգադրությունները, հակառակ դեպքում երկրի ստանում է հյուսիսային սարսափների կորուստ»: Ղազախստանում այսպես են դասկարգվում այդ խնդիրը:

ՎԱՐՄԱՌՈՏ

ՈՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Ելցինը հանդիպում ունեցավ վեներանների հետ

ՍԱԼԿ ՊԵՏԵՐՈՒՐԳ, 27 ՅՈՒՆԻՍԿՐ, ՄԱՍԿՎ: Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը այցելեց Պետերբուրգի մոտ գտնվող Մարյինո ավան: Ելցինը աշխարհամասի սարհներին ֆաղախի դաստիարակության դաստիարակ մեջ Մարյինոն առանձնա հասուկ տեղ է գրավում, այստեղ 50 արի առաջ տեղից բեռնաու բաղախակ ման օղակը: Բորիս Ելցինը դիմավորեցին բաղախակ մանակից վեներանները, ֆաղախի դաստիարակները: Հարցուփորձ անելով այստեղ մղված մարտերի մասին, նախագահը դիտեց հուսահամալիրը և կրկին գրույցի բովանդակեց վեներանների հետ: «Մեզ համար բան է ամեն օրը, որդեսայի ինչ-որ կերպ թեթևացնենք ճեղ ճակատագիրը, օգնենք ձեզ, և դրանով իսկ ճեղախաղաղություն հայտնենք այն ամենի համար, ինչ դուր արեցիք ֆաղախ դաստիարակներին», ասաց Ելցինը:

ՎՐԱՍՏԱՆ

Շեարդնաձեն կողմ է դեռնության ղեկավարի դաստիարակ լուծարմանը

ՁԵՐՈՒՄԻ, 28 ՅՈՒՆԻՍԿՐ, ՄԱՍԿՎ: Վրաստանում խորհրդարանային փոխադաստիարակները ֆաղախ բարձրացրել է դեռնության ղեկավարի լուծարման լուծարմանը: Դրա ճեղքը քեթե վիճարարությունները նոր ուժով բորոքեցին հանրապետության ԳՄ վեցին նիստերում, մասնավորապես հունվարի 26-ին: Եղուարը Շեարդնաձեն այս առիվով ասաց. «Հիշալ նիստում խորհրդարանային փոխադաստիարակները առաջ ֆաղախ նախ առաջարկություններ, մասնավորապես դեռնության ղեկավարի դաստիարակ լուծարման վեներայալ: Եթե այդ հարցն օղակարգ մեջվի, ևս ինքն առաջինը «կողմ» կվեներակեն: Իմ դաստիարակ արածս ամեն ինչը եղել է ժողովրդիս քարոզության և քարգավաձման համար»: Արխաղախի խնդրի աննյությունը Շեարդնաձեն ասաց. «Ես ճառ բան եմ ակնկալում Անվասնագրության խորհրդի նիստից: Կարելու է դրա որոշումը: Չենց դրանից է կախված հակամարտության կարգավորման հեռանկարը»:

ՎՐԱՐԵՐԸ ԽՈՍԱՏԱՆՈՒՄ ԵՆ ԵՊԱՏԵՆԻ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆԸ

Հունվարի 27-ին Ադրբեյջանի նախագահ Հեյդար Ալիևը ընդունեց Թուրքիայում գործող Ադրբեյջանական մեկուրային կենտրոնի անդամներին: Հեյդար Ալիևը նեց, որ Թուրքիայի և Ադրբեյջանի միջև հարաբերությունները գնահատում է իրեն հարաբերություններ երկու երթարական երկրների միջև: «Մեր երկրների միջև հարաբերությունները զարգանում են հենց այդ ուղղությամբ և ոչ ոք չի կարող սխալել մեզ փոխել դրանց բնույթը»:

Անդրադատնալով Թուրքիա կայանալի մայրին, Հեյդար Ալիևը ասաց, որ հանդիպում է Թուրքիայի նախագահ Մուլլեթյան Դեմիրելի և վարչապետ Թանսու Չիլլերի հետ: Ադրբեյջանի նախագահը հարգույց նախ, որ Բախու է հրավերել Թուրքիայի ղեկավարներին: Հավանաբար Բախու կայցելի նաև Հունաստանի խորհրդարանի նախագահ Ադրբեյջանի խորհրդարանի նախագահ Ռասուլ Գուլիեյի հրավերով: Այդ հրավերը դաստիարակ հանձնել է Բախում Հունաստանի դեռնության Դանաթիս Կարակախին: Չորեքշաբթի օրը Հունաստանի դեռնության ընդունվել է խորհրդարանի փոխնախագահ Չալիլովի կողմից, որը ևս հանձնեց հրավերը դեռնության:

«Հունաստանի խորհրդարանականների այցը Ադրբեյջան կարելու նախադաստիարակ կունենա երկկողմանի հարաբերությունների զարգացման համար», ասաց Չալիլովը դեռնության:

ՆՈՅՅԱՆ
ՏԱՊԱՆ

Բարձրագույն զոճազոճեր
Լավ մեկավաձ և գերազանց կազմակերպված զոճազոճային արճավ ԱՅՍ ԱՍԵՆԸ

- քերթերում, հեռուստատեսությամբ և օղողողով
- ՀՀ-ում և ցրա սահմաններից դուրս
- Մասչեյի գեներով
- Լոզոների ստեղծում
- Վրադիաստոների, զոճազոճային բուկլետների ձեւազոճում

Այս ամենը, ինչպես նաև հյուրընկալ ընդունելություն և Չեր հոգսերը թեթևացնելու մեծ դաստիարակություն Դուք կզսնեք ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ լրասվական-վեղումակա ն կենտրոնի գուվազոճների քաձում:

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-ի լուրերով աշխարհը ձանաչում է Հայաստանը, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ-ի գուվազոճով աշխարհը կձանաչի Ձեզ:

ՀՀ, Երեւան, Իսահակյան փ. 28
հեռ.՝ (8852) 524318, 561905, ֆախս՝ (8852) 524279
եջեխ՝ 243114 NOYAN SU
էլեկտրոնային փոստ՝ nt.yerevan@rex.isnet.com

Միջազգային

ՎԱՆՈՒՍԱ

Ֆինանսական բարեփոխում Չինաստանում

Վերջին տասնամյակների ընթացքում Չինաստանն իր ամենամեծ և ամենախիզախ սենսական բարեփոխումներն է սկսել կատարել փրկելու համար երկրի վիճակը, որպեսզի արժեզրկման դեմ և դուրս գալու ավելի լայն միջազգային առաջնությունը: Ազգային փողի կայունացումն ու բուկայական հարստությունների անցնելը բարդ խնդիրներ են, որոնք մեծապես զգուշացնում են հեռուստաբյուրոն ևն հեռուստաբյուրոն են դասակարգում: Կիրառվող միջոցառումները բաց քանակ հիշեցնում են այդ բնագավառում մեր համարակետային կատարված ու կատարվող իրադարձությունները:

Անցյալ տարիներին երկրի դրամական միավոր յուանին փոխանակման մեկ միասնական կուրս առաջադրելու և սահմանափակ հնարավորություններ դարձնելու չինական կառավարության փորձերը հսկայական հերթեր առաջացրին մայրաքաղաքի մեծ խանութների առաջ: Կատարված յուանը փոխարկելի դարձնելու ֆինանսական բարեփոխումների մի մասն էր: Մյուս հարկերը կաղված դեմ է լինեն հարկային և բանկային համակարգերի կատարելագործման հետ: Մինչև այս օրերը հունվարի 1-ը դասակարգվում էր, որ որոշ գործարհների համար սարդոսի փոխանակումը կատարվի միայն դասակարգված այսինքն 1 դոլլարի դիմաց 5,8 յուան կուրսով: Իսկ այլ նոյանակների համար սեղական և արտասահմանյան ընկերություններին բույսատու էր այդ փոխանակումը կատարելու փորձում անհաջողակ մաս 100 կետերում, որտեղ 1 դոլլարի դիմաց վճարում էին 8,7 յուան: Հասկանալի է, որ երկրում կատարված գործարհների ինքնուրույն օգտվում էր այս վերջին, «սեպտեմբերական» աղբյուրներից: Զբոսաբերականներից և օտարերկրյա

ներդրողներից դասակարգվում էր դրամական փոխանակումներ կատարելու հետևանքով: Մեկուսացված կուրսային համակարգի կենտրոն դասակարգված կուրսով:

Մակայն կուրսերի միջև եղած տարբերությունը փոքրամասն էր առաջացնում դարձադրող դասակարգից օգտվողների բթանում և լուրջ ան-

հարկ արժեզրկումից փրկելու համար իրենց մոտ կուրսակալ վկայականները: Մեկուսացված կուրսային համակարգում ավելացել է 60 անգամ: Այս միջոցառումներով Չինաստանը հեռացնում է երկու նոյանակ մայս ինչպես հնարավոր է ռուս վերանայնալ ԳԱՏՏ-ին միջազգային

հանգստություն դասակարգում կատարված դրամային: Այժմ դասակարգված յուանային ու կարող է գնել կամ վաճառել յուան փոխ աստիճանները բույսատու նոր աստիճանված կուրսով, որը որոշվում է երկրի կենտրոնական չինական ժողովրդական բանկի կողմից:

Տարադրամի փոխանակման վկայականները (ՏՓՎ), որոնք մինչև այժմ սրվում էին օտարերկրացիներին արտասահմանյան համար, ռուսով բթանառությունից դուրս են գալու և օտարազգիները ստիպված են լինելու իրենց հաշիվները փակել սեղական դրամային: ՏՓՎ-ների նկատմամբ այսպիսի հարցը ցնցել է ռուս օտարերկրացիներին, որոնք խուճապահար սկսել են գնումներ կատարելու և առևտրի ընդհանուր համաձայնագրին: Արդյա վերահսկողություն սահմանել օտարերկրյա դրամայինների վրա:

Ներկայիս Չինաստանի ամենամեծ մատակարարներն արժեզրկում է: Անցյալ նոյեմբերին, ըստ The Economist հանդեսի հունվարի 14-ի համարի, այն կազմում էր 21,9 տոկոս: Դեկտեմբերին հազարավոր և լայն ստառման աղբյուրների գներն անկ են 30 տոկոսով:

Չեղմարված միջոցները օգնելու են կառավարությանը դուրս գալու սենսական ճգնաժամից, քն ավելի են խոստացնելու այն: Ժամանակը ցույց կտա: Համեմատյան դեռու, մոտակա մի քանի ամիսներ խոստանում են լինել բավական լավ:

Չեղմարված միջոցները օգնելու են կառավարությանը դուրս գալու սենսական ճգնաժամից, քն ավելի են խոստացնելու այն: Ժամանակը ցույց կտա: Համեմատյան դեռու, մոտակա մի քանի ամիսներ խոստանում են լինել բավական լավ:

ԱՏՐԱՆՍՍԱՆ

Եղբայրատան կռիվները բարձրակարգում են

Աֆղանստանի բնույթը լուծելու փորձերը մինչև այժմ ծախսողվել են: Իրադարձությունների ներկա վիճակը նույնպես խոստանալի չէ: Հարեան երկրներն անհանգստացած են:

Ըստ The Economist հանդեսի (նուն վարի 14) թղթակցի, Աֆղանստանում Արդու Ռաշիդ Գոսոմին վստահելը բաց վստահակոր է: Օրինակների բվում նա նույն է նախկին նախագահ Լա Գուլայի Ահմադզային, որի օրով վերականգնված անձնավորությունը բանակի գլխավոր հրամանատարն էր: Այդ ժամանակ նա, իր մարդկանցով մտցնելու ներքին կողմն անցնելով՝ նոյանակ է նախագահի անկմանը: Իսկ վերջերս արդեն իսկ իրեն «ամենակարող» համարվող Գոսոմը, որն իր «վաճակով» սեղակորված է հյուսիսում գտնվող Մազարի Շարիֆ քաղաքում, դուրս է եկել ներկա նախագահի Բուրհանուդդին Ռաբբանիի դեմ: Մի քանի ամիսների հարաբերական անդորրից հետո վերջին թողնվել են քեծ մարտերը Քարուլի փողոցներում: Հունվարի առաջին շաբաթվա ընթացքում հիվանդանոցները լցվել են մոտ 2500 վիրավորներով, իսկ մահացածների թիվը յնայած չի հրապարակվել, բայց ենթադրվում է, որ հասնի մի քանի հարյուր:

Այս անգամ Գոսոմը դաճակցել է իսլամ մարտնչող Գուլբուդդին Էնեմաթի հետ, որը նրան քեծ «ելուզակ և կոմունիստ» է անվանել, բայց ստիպված է եղել համազորակցել: Պարոն Էնեմաթիարը Աֆղանստանի անվանական վարչապետն է, որին սակայն նախագահ Ռաբբանիի բանակը չի թողնում: Պայրաֆալ մուս գործել, վախենալով, որ նա իշխանությունը կսլի ու ամբողջությամբ իր ձեռք կվերցնի: Ի դասախան դրա, 1993-ի ընթացքում մի քանի ամիս Եստանակ նա կողմնակիցները Քարուլը ռթրակոմում էին արվարձաններից: Թե ինչու է այս անգամ Գոսոմը միացել այդպիսիներին և «դավաճանել» նախագահին,

բացատրվում է մասամբ այն հանգամանակով, որ առաջինների բանակը ավելի հզոր է թվում, քան երկրորդինը, և նա ցանկանում է հաղթողների կողմից լինել: Մինչև վերջերս ենթադրվում էր, որ Ահմեդ Մասուդի ղեկավարած մոջահեդների նախագահական բանակը անդարձել է, բայց մի անգամ՝ Լազիբուլլայի ժամանակ, հաղթական դուրս եկած Գոսոմն այս անգամ էլ հավանաբար ծիծ կողմնորոշված կլինի:

Չնայած հրթիռների և արկերի, ինչպես նաև գերմայնային ինֆոսփոնների մասնակցությանը, մարտերը հիմնականում ընթանում են դեմ առ դեմ, անհասկանալի ժեղով: Կառավարական ուժերը հավաստիացնում են, քե բաց սարած:

Մի 18 հազար փախսականների ծամբարը կազմակերպելու նոյանակով, փորձում է այդտեղից մարդկանց էվակուացնել, քանի որ այդ բթանը նույնպես հրեակոծման ենթակա է: Հարեան երկրների անհանգստությունն անում է: Մոտ 1,6 միլիոն աֆղանցիներ գտնվում են Պակիստանում և հրաժարվում են վերադառնալ, մինչև Լազարի ֆաղիսական դասերազմն ավարտվի այնտեղ: Իրանում 2,3 միլիոն աֆղանստանցի գաղթականներ կան, իսկ վերջերս մի քանի հազար հոգի փախել են դեղի Տաջիկստան և Ուզբեկստան:

Ելու Յորդան ՄԱԿի գլխավոր Խառնուր Բուրոս Ղալի կոլ է արել վերջ սալ եղբայրատան կռիվներին: Պակիստանը դասրասականություն է

Ներ են ազատագրել, այդ բվում նաև օդանավակայանը, որը նախադես Գոսոմի կողմնակիցների ձեռնում է եղել: Միավորված ազգերի կազմակերպությունը, որի ներկայացուցիչներն այժմ գտնվում են Մազարիում, Տաջիկստան

հայտնել իր արտախն գործերի նախարարին գործուղել Քարուլ՝ որոշել երկու կողմերի միջև բանակցությունների միջոցով: Իրանի կառավարությունը նույնպես միջոցներ է ձեռնարկում հարցի լուծման համար:

«ՆՈՅ» ԲԱՆԿԸ

Իրավաբանական և ֆինանսական անջանց համար բացում է ևս վարում ուղղով և սարադրամով հաշիվներ: Կատարում է դրամարկղային սպասարկում ուղղով և սարադրամով:

Գնում և վաճառում է սարադրամ կանխիկ և անկանխիկ հաշվարկներով:

Կատարում է փոխանցումներ ՀՀ սարածից դուրս: Տրամադրում է կանխիկ վարկեր ուղղով և սարադրամով:

Ընդունում է ավանդներ և դրամաց դիմաց վճարում է ՀՀ և ՌԴ ուղղով 3 ամիս 45% 6 ամիս 100%

ԱՄՆ-ի դոլլարներով՝ ամենամսյա վճարում 5% 3 ամիս 20% 6 ամիս 45%

500 և ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդի դեպքում՝ ամենամսյա վճարում 7% 3 ամիս 25% 6 ամիս 60%

Գլխիկ մեկ Երեսնյակ հասցնելով

Պուճկինի 9 (մուսթը Արուլյան փողոցից) հեռ. 58-28-36

Վանադեսություն 67, հեռ. 56-51-07

Գեյլով 23, հեռ. 46-25-27

Մարալ Բաղրամյան 79, հեռ. 27-05-16

Կոմիտաս 52, հեռ. 23-12-55, 23-08-52

«Անի» հյուրանոց 507, 514 սենյակներ հեռ. 59-45-14, 56-49-30

«ՆՈՅ» քանկը հայտնում է իր ավանդատներին, որ 500 և ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդների դիմաց վճարվող սոկոսադրույները հունվարի 15-ից բարձրացվում են՝ ամենամսյա վճարում 7%

3 ամիս 25% 6 ամիս 60%

ՀԱՅ-ԻՏԱՆԱԿԱՆ ՓԻՐՍԱ

IMAC

Դուր բեռներ ունեն և ուզում եմ սեղափոխել ՄՊՅ երկրներ կամ արտասահման: Խնդիր չէ: Վերցրել լսափողը և զանգահարել 52-97-40 կամ 52-99-83

- Հայ-իտալական «IMAC» ֆիրման երաճախվորում է.
- Չեր բեռների սեղափոխումը զանկազած ուղղուրթյամբ ամենասեղմ ժամկետում:
  - Մեր ծառայությունները մատուցվում են անհամեմատ ցածր գներով:
  - Վճարման ձևը որոշում եմ դուք:

Մեր ֆիրմայի Սավրոդոլի բազային օդակայանը կադախովի Չեր բեռների դախեսավորումն ու դաճոյանվածությունը: Բեռնատեղափոխումները «ԻԼ-76» ինֆնաթիռով Ուղեւորների չվերթները «ԱՆ-24» ինֆնաթիռով

Ուղիղ չվերթներ.

Երեւան-Սավրոդոլ-Երեւան
Երեւան-Վուզդոգրադ-Երեւան
Երեւան-Աստրախան-Երեւան

Դուր ֆախ ունեն. գրեմ մեր համարը 56-15-48 Նախընտրում եմ փո՛սը: Ահա մեր հասցեն. 375009, Իսահայկան 28 P. S. Գուցե Չեղ անհրաճեւ է ձեռք բերել սննդամթեր: Մեր ֆիրման կօզնի նաև այդ հարցում:

Մդատում ենք Չեր դասվերներին Դրանց կատարման հսակությունն ու ձգրությունը երաճախվորում ենք Չեր վստակելի գործընկերն է «IMAC» ֆիրման

Այս կարծիքին է գերմանացի քննադատի Վիմ Վեդերսը խորհրդային առաջին ու վերջին նախագահի մասին ընդ որում կենդանի ոչ թե նրա քաղաքական բռն գործունեության գանձազան դրվագներին, այլ իսկական կինոդերման հանդես գալու նրա հմտությունին: Բանն այն է, որ Միխայիլ Մեդվենկոյը, այժմ լինելով դաշնաբազմազգայ, քան էր, ասեմ, 3-4

դայնամում էր նրա ներկայությունին: Ինչի՞ մասին է կինոնկարը: Ինչու է սեղեկանում նեմ We/My քերթի դեկտեմբերյան համարին, այսինքն էլ «Ցանկության քերթ» նման գլխավոր հերոսները անսեսանելի հրեականներն են, որոնք ճանաչողուն են Բեդլինի փողոցներով ունկնդրելով մարդկանց հուզող մեքենան ու խոսակցությունները: Այս անգամ ստ-

րագործել քեռիցյան դասի երկու կողմերում: Այն ժամանակ, սակայն, ստանալով Արեւելյան Գերմանիայի իշխանությունների մեքենան, նա որք էլ չէր կարող միայն քաղաքի արեւմտյան հատվածում: Հրավերով Գորբաչովին Վեդերսը յուրովի ցանկացավ իր եւ իր ժողովրդի երախտագիտությունը հայտնի այն գործին, որը մեծադեմ նպաստեց Բեդլինը բաց քաղաք վեր-

Ուղիղունակողներին առաջարկում ենք

ՀՈՒՆՎԱՐԻ 31-ՓԵՏՐՎԱՐԻ 6 Առաջին ժողովրդ

ԵՐԿՈՒՇԱՐՔԻ
11.00 Դասական երաժշտության ժամ. Ֆելիս Մենդելսոն, Ջուրալի կոնցերտ:
13.05 Արվեստի մեծերի համերգ, նվագում է Արուս Ելաբերց:
20.00 «Շողակն», էքեր աշխարհի գրականությունից. Օմար Խայամ:
23.15 Դաներգ. Իրեդերիկ Հոֆման:

ԵՐԵՎԱՆԻ
11.00 Գյոյր Չայկովսկի. Զորորդ սյուիտ:
12.05 Կատրին Սոսեվերդի Ի-ին եւ 3-րդ սաղմոսները:
13.30 «Քյուրակն». Վերջերս «Արտյուն» հրատարակչությունը լույս է ընծայել 20 դ. ֆրանսիացի բանաստեղծ Մեծ Ջոն Դեբրի «Ճովեգերները» վերնագրով երկերի ընթացակետը:

ՀՈՐԵՎԱՏՔԻ
6.40 Ժյուլ Մասնե, դաբեր «Սիդ» օպերայից:
22.15 Լին Դուրյանի համերգը:

ՀԳՇԱՐՔԻ
6.27 Լայոնել Ռիչի ծայնագրությունները:
7.10 Սփյուռնահայ կոմպոզիտորների երգեր:
13.05 Ալեքսանդր Սկրյաբին. դաբան մուրային մանրանվագներ:
17.30 Սեբեյ Ռախմանինով, վարիացիներ Հոֆմանի քննադատը:

ՈՐԲԱՅ
13.30 «Քյուրակն», Իմ առաջին հանդիպումը Վահրամ Փափազյանի հետ. բանաստեղծ դրամատուրգ Գեորգ Կարապետյանը դասնում է իր տղայությունները:
16.10 Էստոնիայի արական երգչախմբի համերգը:
21.30 Գրական ընթերցումներ, հասկանալի «Երկիր Երկիր» վեբից:
23.15 Բենիամին Չիլիի ծայնագրությունները:

ԵՄՔԱՅ
16.30 «Անահիտ» օպերիտանգոյն, առաջին ելույթը Դասմիկ Տեր Կարապետյանի Ավստրալիայի հայ գաղթաբանության կազմակերպչական ռադիոհաղորդաբարի վերջին հաղորդումը: Երկրորդ ելույթը Լարիսա Գեորգյանը կդասնի հոլանդացի նախադրող գեղանկարիչ Վինսենտ վան Գոգի նամակներու մասին:

ԿՐԻՎԻ
7.40 Դազարու Սարյան. սիմֆոնիկ դասերներ:

Չարաբաղի գորգերը Փարիզում

ՄԱՆՎԵՆ ՍՏԵՊԱՆՅԱՆ, ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 27 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆԻԱ: Գորգագործական «Չարաբաղ» ֆաբրիկան դուրս եկավ միջազգային ցուցադրանքի: Փարիզ ուղարկվեց Չարաբաղի յուրօրինակ խորհրդանիշ «Մենք ենք մեր լեռները» կոնցեպտի մասկետով հուշանվեր գորգը, որ հենց առաջին հայացքից գրավեց ֆրանսիացի դասվորատների ու ցուցադրողները:

Ինչպես ասաց ֆաբրիկայի տնօրեն Ռոբերտ Բարսեղյանը, արտահանման առաջին արդարնախտմանը բաղկացած էր 100 գորգից, իսկ մինչև սարկվեց ֆրանսիացի դասվորատներին կատարվի եւս 1000 հաս: Հուսով Փարիզ կողարկվի Չարաբաղի գորգարվեստի մեկ այլ նմուշ: 3,5 տառ. մեքենան, դարձյալ ձեռքով գործված է. «Չարաբաղ» գորգը կներկայացվի միջազգային ցուցադրանքի, եւ կասկած չկա, որ կունենա նոր դասվորատներ:

Վերականգնման, վերականգնողական փորձությունը հաջողությամբ հաղթահարեց ձեռնարկությունը եւ ցուցադրեց արտահանման դիրքի մեջ: Անցնող տարում բողարկվել է 147 տառ. մեքենա արտահանման, իսկ այս տարի ցուցանիչը կհասնի 400 մեքենայի: Չեռնարկությունը գյուղական բնակավայրերի աշխատող ձեռներ գրանցելու համար լայնորեն արտահանվում է ճայնագործական աշխատանքը: Հուսով կբացվեն ֆաբրիկայի երեք մասնաճյուղեր: Նախատեսվում է հետանկարում արտահանման ծավալն ավելացնել մի քանի անգամ եւ սարկվան բողարկել 300 միլիոն արտադրանք:

Չարաբաղի աշխատողները չեն մոռացել Չարաբաղի դասվորատության դիրքում հերոսաբար մարտնչող հայրերին, նրանց ողբերգությունն են բրդե գալտաներ, փեմբուր, ինչպես նաեւ սաղավարի ներդրումներ:

9.05 Սիկոլ Գալանտեյանի եւ Դանիել Դազարյանի երգերի էստրադային նվագումները:
13.15 Երաժշտական ծրագիր՝ Կոմիտասի հետ:
17.10 Մանուել դե Ֆայա. «Իսթա նական ժողովրդական սյուիտ»:
20.00 «Շողակն», Գրիգոր Զոհրատի «Այինկա» նովելը:
22.15 Սեր ծայնագրանի ֆոնդից, երգում է Արուս Այդինյանը:

«Գորբաչովը մեծ դերասան է»

Տարի առաջ, հանույթով համաձայնեց հանդես գալ հիշյալ կինոքննադատի նոր ֆիլմում, որ կոչվում է «Այնպես հեռու, այնպես մոտիկ»: Վերջինս փաստորեն բարոնակություն է նրա նախորդ «Ցանկության քերթ» ֆիլմի, որն, ի դեպ, լավագույն քննադատության համար մրցանակի արժանացավ Կաննի փառատոնում եւ հայտնություն դարձավ Եւրոպայի համար:

Վորական մահկանացուներից մեկը, որին տեսնում են հրեականները, Գորբաչովն է: 1986-ին, երբ սկսվել

րաձեռնում եւ սխառառակ դասը փլուզվում:

Ուսագրավն այն է, որ կինոքննադատը Եւրոպայի Եւրոպական նախկին դեկլարի նկարահանման հրատարակում ունեցած դրականից եւ ընդհանրապես նրա դերասանական բողոքի հայտնի կարողություններից: «Նա մեծ դերասան է, սիրում է կրկնել քննադատը, առյուս Եւրոպայում, հրատարակում է սխառառակներ իր մարմնին, ծայնին, գիտի, թե ինչից ինչ է լռանալով: Նա Եւրոպայում մարդ է, որը գիտի իր գիտի եւ որը եղել է ավելի բարդ իրավիճակներում, քան այսինքն կինոնկարահանման ժամանակ, տեսլիցիլի առջին»:

Դասնության մեջ եղել է վկա Ռոնալդ Ռեյգանի օրինակը, որ կինոաստղը վերածվել է համաշխարհային նախադրության քաղաքական դեմքի, բայց դեռեւս չի եղել, որ քաղաքական նախադրող գործիչը դառնա կինոաստղ: Գուցե Գորբաչովն առաջինը լինի: Չի բացառվում, չէ՞ որ նա անակ է անեն ինչի:

Ինչ նույն քննադատ առաջին ֆիլմի նկարահանման աշխատանքները, Վեդերսը ցանկանում էր դրանք ի-

Գինոգրաֆերը փրկում են հոյակապին

«Ինչու՞ն է փակել Հոյակապը 1993 թվականը» հարցին դասաստան գտնելու նպատակով քերթեցին արտահանման մասնաճյուղ եւ ահա թե ինչ դարձվեց: Ոչ այնքան եկամտաբեր տարին հաջող ավարտ է ունեցել Եւրոպայի հետ Ֆիլմերի:

1. The Pelican Brief «Հավալուսնի գործը», որտեղ հանդես է գալիս Ջուլիան Ռոբերտսը («Գեղեցիկ կինը», «Թե՛նամու անկողնում» եւ այլն), Ուորներ կինոստուդիայի արտադրանք:

2. Schindler's List (Շինդլերի ցուցակը) Մոյսիս Բեյկին («Ինդիանա Ջոնզ», «Մեռններ», «Այլընտրակալներ») հերթական «գլոխագործողը», Յունիվերսալ կինոստուդիայի արտադրանք:

3. Mrs. Doubtfire («Տիկին Դամբ-

Ֆայր») կասակերկությունը 20-րդ դար Յոնս կինոստուդիայի արտադրանք, որոնք դեկտեմբերի վերջին Եւրոպայում ընթացում մեծ ընդունելություն գտնելով, սարկվան դրամարկ դային եկամուտը հասցրել են 5,24 միլիարդ դոլարի, դրանով գերազանցելով 1989-ի 5,03 միլիարդ դոլարի ռեկորդային գումարը:

Սակայն դարձվում է, որ վերջին չորս տարիների ընթացում տոնների արժեքը փոփոխության է ենթարկվել, աճելով 4.45 դոլարից 5.09 դոլար, այնպես որ փաստորեն անցյալ տարի ավելի ինչ տոն է վաճառվել քան չորս տարի առաջ:

Միայն 7 ֆիլմեր 100 միլիոն դոլարի եկամտի սահմանն անցել են համեմատած նախորդ տարվա 8-ի հետ: Տարվա փրկությունն է համար-

վում Մոյսիս Բեյկին Jurassic Park (Յուրայի ժամանակաշրջանի արգելանոցը, որը ցուցադրվել է հայկական հեռուստատեսությամբ) ֆիլմը, որն արձանդին 339 միլիոն դոլարի եկամտ է արձանագրել: Տարվա մյուս 6 հաջողված ֆիլմերն են.

Տեսադրան - Յուրայի ժամանակաշրջանի արգելանոց - կինոֆիլմից

1. The Fugitive («Փախստականը»), Ուորներ կինոստուդիա, 179 միլիոն դոլարի եկամուտ:

2. The Firm («Ֆիրման», Թոմ Կրուզի մասնակցությամբ) Փարամաունթ կինոստուդիա, 158 միլիոն դոլար:

3. Sleepless in Seattle (Միքնում Անմուն), Սոնի-Տրայսթար կինոստուդիա, 125 միլիոն դոլար:

4. Mrs. Doubtfire («Տիկին Դամբֆայր»), 20-րդ դար Յոնս կինոստուդիա, 125 միլիոն դոլար:

5. Indecent Proposal («Անդաստան առաջարկ») Փարամաունթ կինոստուդիա, 106 միլիոն դոլար:

6. In the Line of Fire («Կրակի գծում»), Սոնի-Տրայսթար կինոստուդիա, 102 միլիոն դոլար:

Ըստ Hollywood Reporter լրատու սեղեկագրի, կինոստուդիաների մեջ լավագույններն են համարվել Ուորներ Բրադերզը, որն աղյահովել է դրամարկային եկամտի 18.9 տոկոսը, Քոնեկտ Կլասան (Ուոլ Դիանելի մի մասնաճյուղը), որն արձանագրել է 16.6 տոկոս, եւ Յունիվերսալը (որը դասված է ճաղողագիտության), 14.3 տոկոս:

«Կյանքն ավելի արժեքավոր է, քան ...»

Փաստարան Լայոն Քեմպեր, իր դասարանյալ Լորենա Բոքսիի դասավարտության ժամանակ հանդես է եկել արդարացնելով նրան, որ, ամուսնու տարիների սեռական շարժառնումներին այլեւս չդիմանալով, «սխիլված է եղել» կտրել նրա ամուսնուց:

Ի դեպ, ամուսնու առաջ մեր ընթերցողներին ծանոթ այդ դասնությունը, որը դասասին է Մ. Նասանգներում եւ որի հետնամուտը անդամախախտում ամուսինը սխիլված էր եղել 9 ժամ Եւրոպայի մեծ վիտահաստության սեղանի վրա, մինչեւ որ բժիշկները կտրած ծայրերը իրար կկոցենին, Եւրոպայի ունեցավ իր Եւրոպայից: Դասարանը 45 օրվա դասարանից հոգեբուժական ստուգման ուղարկվեց Լորենային, ո-

ին, հոգեկան խանգարում ունենալը չարագուցվելու դեպքում, առաւում է 20 տարվա քանակություն:

Մեջբերումներ ինքն ինքնից

Մարդ կա, որ մեռնակ է սպրտում եւ փորտ է, որ նրան սնից դուրս անաղ չկա:
Ծննդաբանությունը որպէս ապրումն մեծ պահանջարկ ունի, երբ չհեշտ է:
Որո՞ւմ են լինելու 3-րդ համաշխարհայինի հակամարտության գաղափարական ակունքները՝ նացիոնալիզմը, կոմունիզմը (կամ հակակոմունիզմը), խաշակ-

րաց (կամ մահիկակարաց) աշխարհը... գալիս, ոչ մի օրվա խաշակություն:
Այն, որ մի շաբաթ գրողներ դադարեցրել են իրենց սրտի ֆուստայ գործունեությունը, ապացուցում է, որ մի ժամանակ նրանք անհեշտագործում էին արտի թեղաբանում եւ ոչ թե կոմունիստական պատկերով:

Վեշի ծիծաղ. Երկրաւարժի ու Եւրոպայի

- Խոսում են, իբր լուսնաշնչիկայան երկրաւարժի բացիլը հայերն են տարածել:
- Տխմարություն: Էս վերջին տարիներին հայերն այնպես ցրիցին աշխարհով մեկ, որ երբ այդպես լինեք, իկուն աշխարհը պիտի կործանվի:
- Ամերիկյան քերթերը գրում են, որ կառավարությունը խոստացել է լուսնաշնչիկայան երկրաւարժի հետնամուտը վերացնել մոտ 10 տարվա ընթացքում:
- Ինչ է, Ամերիկայում էլ գործա-

չույներ կա՞ն:
- Ասում են, անցյալ օրը էկեկտրականի աշխատողներից մեկին բռնել են:
- Ինչո՞ւ:
- Որովհետեւ ջուր էր խաշում էկեկտրականից հայտնի:
- Ասում են, այս տարին կաշվում է շուն տարի:
- Իսկ ի՞նչ էր կոչվում անցյալ տարին:
- Կապիկի տարի:
- Իսկ մեզ համար կ՞ըր է գալու մարդու տարին:

ՆԱՐԳՎԱԿԱՆ

ՏՈՒՏՐՈՒ

«Արարատ» կկարողանա՞ գտնել եվրոպական բեմը

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂՎԱՍՏՅԱՆ, Մարզական մեկնաբան

Ընդհիվ Փարիզի մեր քրդակից Ահարոն Բոյաջյանի, «Ֆրանս ֆուտբոլ» ամսագրի խմբագրի իր վերջին համարներից մեկում կրկին անդրադարձել է Տայասսանին: Այս անգամ խոսելը վերաբերում է «Արարատ» գլխավոր մարզիչ Մանեն Մարգարյանին: Թարգմանաբար ձեռնարկը կարդալիս նեղ հեղինակը, որը վերնագրված է «Արարատ» ոգին»:

Երբ «Արարատ» 1973 թ. իր առաջին և միակ կրկնակի հաղթանակը ստացավ, դառնալով ԽՍՀՄ չեմպիոն ու գավաթակիր, Արմենը արդեն բնութագրվում էր: 19 տարեկան ֆուտբոլիստ, իբրև կենսոնակա զանգուշ, ունեցող «Արարատ» ամենաերիտասարդ խաղացողն էր: Այն ժամանակ ԽՍՀՄ մյուս հանրապետությունների քիմերի դեմ ուժեղ մայրամուտ անբողջ Հայաստանը երկրորդում էր «Արարատին»: 20 տարեկան «Արարատ» կրկնեց նախկին հաջողությունը եւ ազատություն ու անկախություն ձեռք բերած Հայաստանում կրկին դարձավ չեմպիոն ու գավաթակիր: Արմենը նուրից «Արարատում» էր: Նա երկու չէր դասկերպում, որ 20 տարեկան կարող է աննախադեռ հաջողության կրկնության վկան ու անմիջական մասնակիցը դառնալ: Վաստակավոր մարզիչ, միջազգային կարգի ստորի վարդեհ, 20-ամյա Արմեն Մարգարյանը կարողացավ «Արարատ» բարձրության վրա դասել նույնիսկ այն բանից հետո, երբ, սկսած 1991 թ. ից, Հայաստանի առաջատար քիմերի միան-

գամից Ամերիկա, Լիբանան, Ֆրանսիա, Ռուսաստան, Ուկրաինա մեկնեցին 20 խաղացողներ: Թիմը ներկայումս իր կազմով անչափ երիտասարդ է (միջինը 22 տարեկան): Չնայած խաղացողների միջազգային փորձի դակասին, «Արարատ» ուժը կայնկեփով կոմբինացիոն խաղի մեջ է: «Արարատ» առաջնությունն անցկացրեց առանց դարձույթի, անելով ընդամենը 5 ոչ-ոքի: Լավ արդյունք, որը մասամբ դայամանավորված էր Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հրավերով անցյալ տարվա հուլիսին Էլեթրոնիկում «Արարատ» անցկացրած ուսումնամարզական արդյունավետ հավաքով եւ ընկերական հանդիպումներով: Երբ արարատցիները Ֆրանսիա կատարած ուղևուրությունից տուն վերադարձան, ըրանք արդեն անկասելի էին եւ, քանակաբար խոսելու հարթակներ սանելով, կարողացան նվաճել չեմպիոնի կոչումը եւ դառնալ գավաթակիր: Այս ժխտանքը կրավե՞ն արդյոք «Արարատին» այս տարի (1994 թ.) գտնել եվրոպական բեմը:

ԵՎՐՈՊԱ-96

Ադրբեջանի հավաքականն էլ երազում ...

ԳՐԻԳՈՐ ԱՄԻՐՉԱՅԱՆ, սեփ. քրդ. Ֆրանսիա ֆուտբոլի եվրոպայի 1994-1996 թթ. առաջնությունը ընթացող փուլի խմբային մրցաշարի վիճակահանությունից հետո Ֆրանսիայի հավաքականի նոր ղեկավար էմմ Ժակեյին գոտնակություն հայտնեց իրենց խմբի կազմի մասին: «Մեր բախտը բերեց: Մենք հայտնվեցինք լավ խմբում», ասել է նա: Հիեցնենք, որ 1-ին խմբում ընդգրկված Ֆրանսիայի հավաքականի մրցակիցներն են լիանելու Ռումինիայի, Լեհաստանի, Իսրայելի, Մլովակիայի եւ Ադրբեջանի հավաքականները: Իր հերթին, Ադրբեջանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Ժուալ Մուսաեը ֆրանսիական AFP-ին թված հարցազույցի ժամանակ հայտարարեց, «Մենք երիտասարդ ֆեդերացիա ենք հազիվ մեկ տարեկան, եւ աստիճան, որ խաղալու ենք մեծ երկրների հետ, ինչպիսին Ֆրանսիան է: Մենք էլ հնարավորություններ ունենք հաղթելու եւ Անգլիա մեկնելու: Ըստ իս, մեր խմբին իր կազմով հավասարազոր է, չնայած այն բանին, որ մեր քիմեր աս երիտասարդ է»: Իսկ եվրոպական մարզական մասնագետների կարծիքով, Ադրբեջանի հավաքականն առաջին խմբի ամենաբու-

րիմն է: Բայց ադրբեջանցիներին արգելված չէ երազել, մինչեւ որ գնդակն իր վերջին խոսքն ասի: Ինչ վերաբերում է 2-րդ խմբին, որ-

սեղ ընդգրկված է Հայաստանի հավաքականը, նույն մասնագետների կարծիքով, ուղիղ 8 խմբերից այն իր կազմով ամենաուժեղն է:

ԽՈՍՆԿՐՈՒՄ

Մաթեոսը մի գեղեցկուհու ամուսին

Գերմանիայի հավաքականի խաղացող, 1990 թ. աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստ Լորար Մաթեոսը ամուսնացավ Եվեյցարիայի հեռուստատեսության «ROMANDE» կայանի հաղորդավարուհի Լուիսա Մորենայի հետ, որը ճանաչվել է Եվեյցարիայի գեղեցկուհի: Ամուսնությունը սեղի է ունեցել Քիլ քաղաքում:

Վաճառված խաղեր

ԱՄՆ-ի Ֆլորիդա նահանգի ոստիկանությունը հետաքննելու է բռնգամարշի մրցումներ կազմակերպող Ռիկ Պարկերի վերջին «խաղերով»: Այս գործարկների մեջ ամերիկյան ֆուտբոլի նախկին ասոցիատիվ Մարկ Կասինոն, որը դերասանուհի Քրիստին Լիլիսի ամուսինն է (վերջինս մինչ այդ ամուսնացած էր հանրահայտ Սիլվեստր Սալոմեի հետ), դուրս գալով ռիմո, շինծու մեծամասնություն հաղթել է Սոննի եւ Քեն Քարլ եղբայրներին, որոնք հետո հրատարակել են կեղծիք: Դիտավորյալ դարձվելու համար նրան Ռիկ Պարկերից ստացել են խոսքը գումար:

Կուրացիներն անհետանում են Պուերտո-Ռիկոյում

Պուերտո Ռիկո կղզում գտնվող Քոնսեպացիոն սեղի ունեցած Կենտրոնական Ամերիկայի խաղերում կուրացի 6 մարզիկներ ամերիկյան այս երկրում փախչելու անհայտացան: Կուրացի մարզական դասվիրակության ղեկավարները մի իրչ ամբողջ հայտարարեցին, որ «Կուրացիները Պուերտո Ռիկոյում աստիճանաբար եւ հարազատներ ունեն եւ այստեղ իրենց զգում են ինչպես հարազատներ: Նրանք հաճախ անհետանում են եւ որոշ ժամանակ անց վերադառնում հայրենիք»: Սա լեզվական ճարտարություն է բացատրել անբացատրելի:

Նագիսները ծեծում են ԱՄՆ-ի օլիմպիականներին

Ամերիկայի հավաքականը, նախադասարանական Լիլիեհամներ ծեծույթին օլիմպիական խաղերին, ժամանել է Գերմանիա, որտեղ արտոնակում է իր մարզումները: Հավաքականի մի քանի անդամներ Օբերհոֆ քաղաքի դիսկոտեկներ մեկնում փոճարներին մի խումբ ծայրահեղ աջակողմյան գերմանացի երիտասարդների հետ: Ամերիկյան քիմից 2 սեւամորթներ ծեծվեցին գերմանացիների կողմից, մինչ ոստիկանությունը միջամտեց՝ բռնելու «նացիներին»:

Ֆուտբոլի գնդակը լի էր քնրադեղերով

Հունաստանի Կրեսե կղզու Գերակլին բանտում մի խումբ բանտարկյալներ ֆուտբոլային խաղերից մեկի ժամանակ դաժանում նկատում են վաղուց «մոտացված» գնդակ: Բայց նրանք այդ նույն տեղը հաճախ են հայտնաբերում «մոտացված» գնդակ: Օրերից մի օր ոստիկանությունն էլ նկատելով գնդակը մոտենում է նրան եւ հայտնաբերում մեքլ զետեղված 60 կգ հաշի եւ 2 կգ հերոին: Բանտարկյալներին մեկն այդ ձեռքով ամեն օր «ծանրոց» էր ստանում բանտ մեքլեղով քնրադեղեր: Այս բանտարկյալը մինչ այդ դասադասված էր հենց քնրադեղերի անօրեն վաճառի համար: Ազատության մեք գտնվող ընկերները, արտոնակելով իրենց «քիզները» բանտ քնրադեղեր էին մասնակարարում նրանք բանտում վաճառելու:

Մարադոնան մնում է առաջինը

Դիեգո Մարադոնան մնում է թիվ մեկ ֆուտբոլիստը մի քանի երկրներում, որոնք 1994 թ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության առթիվ դրոճմանից են թողարկել: Այստեղ, արգենտինացի խաղացողը ներկայացված է Լիկարագուայի, Ուզանդայի, Գերմանիայի եւ Դոմինիկյան Հանրապետության դրոճմանից վրա: 2-րդ տեղում է թեյգիտի Էնո Շիֆոն, որը հանդես է գալիս «Մոնակո» քիմում: 3-րդ Ռուուդ Գուլիսն է: Լիկարագուայում հրատարակվում են նաեւ Քոստիկ, Պաշտինի, Շումպերի, Տիգանայի, Բաստի եւ Ֆերնանդեսի դիմանկարները: Իսկ կամերունցի Ռոժե Միլլայի դասկերը տղված է Լոստոյի դրոճմանից վրա:

Մարզական երկուսի

Ուրուգվայի հանրահայտ նախկին ֆուտբոլիստ Գեկսոն Լուսյեթը եւ աշխարհի նախկին չեմպիոն ու լավագույն ֆուտբոլիստ (1978 թ.) Մարիո Բեմոլեսը ղեկ է մարզեն իտալիայի «Վալենսիա» քիմը:

Լիսվայի լավագույն ֆուտբոլիստը

Վիլնյուսի «ժալգիրիսի» նախկին խաղացող Վադոս Իվանաուկասը, որը հիմա հանդես է գալիս Գերմանիայի «Շալկոյեր» քիմում, Լիսվայի մարզական լիգայի կողմից ճանաչվել է այս դերասանության 1993 թ. լավագույն ֆուտբոլիստ: 2-րդ տեղում է նույն ժամանակ «ժալգիրիսի» նախկին խաղացող Արվիլաս Լարեկովսկայը, որը հանդես է գալիս Արգենտինայում: 3-րդ տեղում է Վերգուլիս Բալսուեկիսը:

Առջեւում եզրափակիչներն են

Ավարտվում է նոր մրցաշարի քիմիսի առաջին խոսքուրույն մրցաշարը Ավստրալիայի բաց առաջնությունը, որը «մեծ սաղավարտի» ծրագրի մեք մտող 4 մրցաշարից մեկն է: Արդեն հայտնի են կամանց եզրափակիչի մասնակիցները: Գլխավոր մրցանակը վճարված մեծամասնում վիճարկելու են աշխարհի ուժեղագույն քիմիստների Եսեյի Գրաֆը (Գերմանիա) եւ Արանսա Մանչեսթըրը (Ֆուլթոնիա): Նրանք կիսաեզրափակիչում առավելության հասան համադասախանաբար Կիմիկո Գասելի (Ճապոնիա) եւ Գարիելա Մարասինիի (Արգենտինա) նկատմամբ: Մինչեւ հիմա Գրաֆն ու Մանչեսթըրը միմյանց հետ հանդիպել են 27 անգամ, որոնցից 21-ում հաղթել է Գրաֆը: Իր հերթին Արանսա Մանչեսթըրը առաջին անգամ անընդմեք մեքելով Ավստրալիայի բաց առաջնու-

րյան կիսաեզրափակիչ առաջին անգամ եզրափակիչի ուղեգիր ձեռք բերեց: Տղամարդկանց մրցաշարում արդեն եզրափակիչ է մեքլ ամերիկացի Տոս Մարսինը, որը կիսաեզրափակիչում հաղթեց աշխարհի չորրորդ քիմիստ Սեբաստիան Էդերգին (Եվեյցարիա): Եզրափակիչի մյուս մասնակիցն էլ կիմի ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչը: Կիսաեզրափակիչում ուժեղ քիմիստ են աշխարհի լավագույն քիմիստ Փիլ Մամիրսոնը եւ նախկին թիվ առաջին ռակես Ջիմ Կուրլեն, որը հիմա գրադեցնում է նորոդ հորիզոնակներ, իսկ անցյալ տարվա նախադեռ դայամանավորված էր հենց Մամիրսոնի զիջելով անճանաչ հանդիպումներում: Ինչպե՞ս կիմի այս անգամ: Երկու այդ սաղանալավոր քիմիստների հերթական հանդիպումը տղատվում է նախալական հետաքննարկմամբ:

Գեյֆանդ-Ադամս 5-3

Շախմատի միջազգային ֆեդերացիայի հովանու սակ անցկացվող աշխարհի առաջնության հավաքակազմի 1/8-րդ եզրափակիչի 6 մրցախաղերից հինգն ավարտվեցին: Ինչպե՞ս հայտնի է, ժամանակից ցուս հաջող փուլի ուղեգիր են ձեռք բերել Ռուսաստանի ներկայացուցիչներ Վալերի Մալոլովն ու Վլադիմիր Կրամնիկը, հնդիկ Վիվեկանարան Անանդը եւ ԱՄՆ-ի ներկայացուցող Գասա Կամսկին:

Հինգերորդ հաջողակը եղավ միմեկի գրոճայաթեր Բորիս Գեյֆանդը, որը մրցախաղի վերջին 8-րդ դարձիայում առավելության հասնելով անգլիացի գրոճայաթեր Մայի Ադամսի նկատմամբ ընդհանուր հաղթանակ ստացավ 5-3 հաշվով: Մնացել է դարգել վերջին գույզի՝ Յան Թիմանի (Հոլանդիա) եւ Ժոել Լոսյեի (Ֆրանսիա) փոխհարաբերությունը: Առայժմ 4-3 հաշվով առջեւում է Թիմանը:

Արորիզոնների հետադարձ

Ավստրալիայի քիմիստ աշխարհային հավաքականում արագավազորու:

հի Կասի Ֆրիմանը, որը Եսմսգարտում սեղի ունեցած աշխարհի առաջնությունում 200 մ վազախաղաճուրյան մրցումներում դուրս է եկել կիսաեզրափակիչ, միակ քիմիկ ավստրալացին էր (սեւամորթներ, որոնց նախնիները եղել են քիմիկ ավստրալացիներ եւ որոնց անվանել են արորիզոններ): Ֆրիմանը Ավստրալիայի հազուստեղեկի քիմիկություններին հետ «Եսմսգարտ» ստուգեց մի դայամանակիր, որի համաճայն, ղեկ է զովագրի այդ ֆիմիայի արտադրանքը, որը հազում են միայն քիմիկ ավստրալացիները արորիզոնները: Կասի Ֆրիմանը, որը համակիր է քիմիկ ավստրալացիների մրաճ դայաբարին, որոնք ձգտում են վերագնել իրենց ազգային հասկոթյունները, իիչյալ դայամանագրից ստացած իր ասի մի քանիքը կեմիլի արորիզոններին ազգային արժանանք:

Բեն Չոնսոնի բժիշկ-մարզիչը ըստնում

Ինչպե՞ս հայտնի է, Սեուլի օլիմպիական խաղերի (1988թ.) 100 մետր վազախաղաճուրյան չեմպիոն եւ ոստիկանական կանադացի Բեն Չոնսոնը զրկվեց իր ժխտույթից ու մեղադրեց եւ ոտակազրկվեց սեւեղիլ եւ այլ քնրադեղեր գործածելու հանցանքով: Պասիճը կրելուց հետո վերադառնալով վազորույակ անվանի արագավազորը կրկին բռնվեց նույն հանցանքով եւ քիմիստ աշխարհային միջազգային ֆեդերացիայի կողմից զրկվեց ցմա: Բեն Չոնսոնը ժամանակին իր անմեղությունն աղաքուցելու համար դասճառարանում էր, քի իր բժիշկը Ասաֆանը, իրեն հեղուկներ էր տղալիս օգտագործելու, եւ ինքն անսեղիլ էր դրանց դարձնակությունից:

դրանք վաճառելու հանցանքով: Թմառադուրյան դեմ դայաբարի ամերիկյան ոստիկանության հասուկ ժառայությունն Ասաֆանին ձերբակալեց ինքնաբերից իջնելու դակին: Ասաֆանը Կարիբյան կղզիներին, ուր նա քնրադեղեր էր ձեռք բերում, քոչում էր Տրոնոն: Ի դժբախտություն նրա, եղանակն այդ օրն անբարեմոյաս էր, եւ օղանակը հարկադրաբար վայրջեց կատարեց Նյու Յորկում:

Եվ ահա Բեն Չոնսոնի բժիշկը Ջիմի Ասաֆանը, ձերբակալվեց Նյու Յորկի Չոն Ֆիցցերալդ Քենեդի օղակախանում, ամերիկյան ոստիկանության կողմից, սեւեղիլ եւ կոկալին քնրեցուցիչներ փոխադրելու եւ

Նյու Յորկի նահանգի Բուֆալո եւ Ֆլորիդա նահանգի Տամոյա քաղաքների իլեխանություններն Ասաֆանի դեմ քննական գործ են հարուցել այս երկու նահանգներում քնրադեղեր վաճառելու եւ մի քանի այլ հանցանքների համար: Մոտ օրերս 47-ամյա բժիշկը ղեկ է կանգնել ամերիկյան դատարանի առջեւ: Այստեղ է կյանքը Բեն Չոնսոնը դուրս եկավ քիմիստ աշխարհային, իսկ նրա մարզիչ Ասաֆանը բանտ մնավ: Գ. Ա.

